

Geologian tutkimuskeskus
Betonimiehenkuja 4
02151 ESPOO

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Pajulampi 1

Hakija Geologian tutkimuskeskus
Espoo

Yhteystiedot:
Betonimiehenkuja 4
02151 ESPOO
puh. 020 550 11

Lisätietoja antaa:
Jouni Aarrevaara, puh. 020 550 4332

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 10.2.2009 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:
- 6.3.2009 esteettömyystodistus

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kuusamo (305)

KaivNro 8733/1; valtausalueen nimi: Pajulampi

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-423-1-3	Alavuotunki	Vuotunki	28,70
305-423-2-5	Kolmio	Vuotunki	4,60
305-423-2-8	Ylitalo	Vuotunki	6,90
305-423-45-0	Kallioinen	Vuotunki	25,80
		Yhteensä ha	66,00

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalue sijaitsee Alakitkan paliskunnan poronhoitoalueella.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta, kupari.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 18.3.2009 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemistä varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 15.4.2009 saakka alueen kunnanvirastossa sekä ministeriön tai Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 15.4.2009.

Valtausalueeseen rajoittuvien naapurikiinteistöjen omistajia ei ole katsottu asianosaisiksi, koska hakija on hakemuksessaan ilmoittanut luopuvansa kaivoslain (503/1965) 12 §:n antamasta oikeudesta käyttää valtausalueiden ulkopuolella olevia maa-alueita teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 8733/1 Pajulampi

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaisten määrä on rajallinen ja yhteystiedot ovat ajantasaiset.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Oulun hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 010 60 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu varauksen aikana suoritettuihin maaperäkartoitustutkimuksiin, joiden yhteydessä löytyi Au- ja Cu-pitoisia kvartsijuonia. Alueella on tehty alustava kartoitus.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Tarkoitus on tehdä geofysikaalisia mittauksia ja syväkairausta, joilla selvitetään esiintymän koko ja laatu. Lisäksi tehdään kallioperä- ja moreenigeokemiallisia tutkimuksia ja aluksi syväkairausta noin 500 m.

Alueella ei tulla suorittamaan kuivattamista, koelouhintaa eikä koerikastusta.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kuusamon kunta

Kunta toteaa lausuntonaan, ettei Kuusamon yleiskaavassa osoitettuun maankäyttöön perustuen valtausalueen myöntämiselle ole esteitä.

Kansainvälisen Rukan matkailukeskuksen läheisyys ja Kuusinkijoen luonnon- ja virkistyskäyttöarvot edellyttävät erityissuunnittelua, mikäli valtaus muuttuu kaivokseksi.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) (lausuntohetkellä Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus)

Ympäristöministeriön 17.2.2005 vahvistamassa maakuntakaavassa valtausalueelle ei ole osoitettu merkintöjä. Alueelle on laadittu Kuusamon valtuuston 6.11.2008 hyväksymä oikeusvaikutteinen Kuusamon yleiskaava. Valtausalueelle ei ole kaavassa osoitettu kohdamerkintöjä. Yleiskaavassa on annettu kaivostoiminnan osalta yleismääräys: "Yleiskaava-alueella kaupunki antaa lausunnon kaivoslain mukaisista hankkeista."

Alueelle ei ole laadittu asemakaavoja. Tiedossa ei ole aluetta koskevia maankäyttöhankkeita tai suunnitelmia. Rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan valtausalueella ei ole rakennuksia.

Pajulampi 1 valtaushakemuksessa esitetyllä tutkimusalueella ei ole yhdyskuntien vedenhankintaa varten kartoitettuja eikä luokiteltuja pohjavesialueita. Lähimmät tutkimusalueen ulkopuoliset pohjavesialueet ovat alueelta 2,7 kilometrin päässä koilliseen sijaitseva Kuusinki (11305106) ja länteen 3,2 kilometrin päässä sijaitseva Vuosselinjoenkangas (11305176). Molemmat pohjavesialueet on luokiteltu vedensaannin kannalta tärkeiksi pohjavesialueiksi ja molemmilla on yksi vedenottamo.

Mittauksia ja kairauksia tehtäessä on huolehdittava siitä, että öljytuotteita tai haittaa aiheuttavia kemikaaleja käsiteltäessä niitä ei saa päästä pohjaveteen eikä maaperään. Mikäli alueella on luonnontilaisia lähteitä, on niiden lähistöllä toimimista vältettävä, lähteet ovat vesilain nojalla suojeltuja luontotyyppejä.

Valtausalueella ei ole luonnonsuojelualueita eikä suojeluohjelmakohteita. Virkkulan valtakunnallisesti arvokas maisema-alue sijaitsee 1,5 km:n etäisyydellä alueen länsipuolella. Ympäristöhallinnon Hertta-tietokarmassa ei ole lajisuojelutietoja valtausalueelta. Vaikka valtausalueella ei ole suojeluohjelmiin sisältyviä kohteita, tulee kaikessa toiminnassa välttää turmelemasta luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt alueet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Mikäli tutkimukset johtavat siihen, että kaivostoiminnan aloittaminen todetaan kannattavaksi, tulee ottaa huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja luonnonsuojelulain 65 §:n mukaiset säännökset uusien selvitysten ja vuorovaikutusmenettelyjen tarpeesta. Tällöin vaikutukset läheisiin Natura-alueisiin tulee arvioida piiriin.

Alakitkan paliskunta

Valtaushakemus sijaitsee eteläosassa Alakitkan paliskuntaa. Se on tärkeä ja rauhallinen porojen vasonta-alue sekä syyslaidunalue. Alakitkan paliskunnan suurimmaksi sallituksi eloporoluvuksi on vahvistettu 1600 eloporoa. On selvää, että laajemmat kaivostoimintaan liittyvät tutkimukset alueella vaikuttavat paliskuntamme poronhoitoon.

Valtaushakemuksen hakijan ja paliskunnan välillä tulee käynnistää neuvottelut jo alkuvaiheessa. Näin molemminpuolisella tiedottamisella ja asioista sopimisella pystytään estämään turhien vahinkojen ja ylimääräisen työn synty porotaloudelle.

Tutkimustoimintaan liittyvät kaivannot tulee suojata niin, ettei poroille aiheudu haittaa missään vaiheessa. Mikäli haittaa kuitenkin aiheutuu, tulee se korvata täysimääräisesti. Korvaus koskee tällöin porojen menetysarvoja, kuin myös korvausta tehdystä ylimääräisestä työstä, joka johtuu tutkimustoimintaa harjoittavan yhtiön toiminnasta tai sanotun yhtiön lukuun toimivan osapuolen toiminnasta.

Porojen vapaan laidunoikeuden myötä alueella liikkuu vapaasti poroja läpi koko poronhoitovuoden ja ne hakevat ravintonsa vapaasti luonnosta. Mikäli toiminta laajenee alueella, se tulee aiheuttamaan muutoksia porotaloudelle. Porojen käytössä olevat laidunmaa-alueet pienenevät. Muutoksia voi tulla myös muun muassa laidunkierto; porojen luontainen rytmi muuttuu.

Mahdollisen kaivoksen rakentamisesta ja toiminnasta, samoin kuin tutkimustoiminnasta aiheutuu porotalouteen kohdistuvia suorja ja epäsuoria haittoja ja menetyksiä, kohdealueelle ja ympäristölle. Korvausvelvollisuus tulee olla kaikista menetyksistä. Neuvottelemalla ja sopimalla asioista etukäteen, voidaan haittoja minimoida ja jopa poistaa kokonaan.

Paliskunta vaatii, että lupaehdoin liitetään luvan hakijalle neuvottelovelvollisuus paliskunnan edustajan kanssa paliskunnalle nyt aiheutuvien kuin myös myöhemmin ilmenevien haittojen ja edunmenetysten korvaamiseksi.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei annettu mielipiteitä.

Hakijan vastine

Geologian tutkimuskeskuksella ei ole huomauttamista Pajulampi 1 valtaushakemuksesta annettuihin lausuntoihin. Tutkimuskeskus huomioi työssään Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen mainitsemat asiat ja ottaa työssään huomioon, ettei maaperään pääse öljytuotteita, eikä haittaa aiheuttavia kemikaaleja. Alueella mahdollisesti olevien luonnontilaisten lähteiden läheisyydessä ei suoriteta malminetsintätyötä. Etsintätyössä ei myöskään aiheuteta vahinkoa 1,5 km etäisyydellä olevalle Virkkulan arvokkaalle maisema-alueelle. Töiden päätyttyä GTK entisöi tutkimusalueen mahdollisimman hyvin.

GTK:n malminetsintäkartoitustyö pyritään suorittamaan niin, ettei aiheuteta tarpeetonta vahinkoa porotaloudelle. Ennen töiden aloittamista otetaan yhteyttä Alakitkan paliskuntaan ja sovitaan käytännön seikoista.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4 §:n 1 momentin mukaan sen, joka haluaa käyttää kaivoslain mukais- ta oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määräämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mu- kaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mu- kaan.

Kaivoslain (503/1965) 6 §:n 2 kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla val- tausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8 §:n 1 momentin mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteis- töjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei ole 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täyden- tämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloit- teestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain 22 § täydentää kaivoslain 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estet- tä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voi- daan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus kaivoslain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämi- seksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71 §:n 2 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viran- omaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain 4, 9, 39, 42, 47– 49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6 §:n 1 momentin 8 kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä.

Muun ohella mainitun lainkohdan lisäämistä kaivoslakiin koskevan hallituksen esityksen laiksi kaivoslain muuttamisesta (HE 148/2000 vp) yleisperustelujen mukaan lainmuutoksella parannettaisiin kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Alueelle on laadittu Kuusamon valtuuston 6.11.2008 hyväksymä oikeusvaikutteinen Kuusamon yleiskaava.

Kunta ei vastusta valtausta ja kunta katsoo, ettei Kuusamon yleiskaavassa osoitettuun maankäyttöön perustuen valtausalueen myöntämiselle ole esteitä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinointimahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12 §:n rajoite käyttää hyväksi valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettavasta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jot-

ka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan kannalta kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on keskeinen oikeussuojan kannalta. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 §.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Jotta paliskunta voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoitolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kulluttua päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta

ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain 12 §:n nojalla valtaajan tulee huolehtia jätteen hyödyntämisestä tai käsittelyn järjestämisestä sekä noudattaa, mitä jätelain 15 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 19 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty jättämästä ympäristöön roskaa, likaa tai käytöstä poistettua laitetta tai muuta esinettä siten, että voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle, epäsiisyyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä taikka niihin rinnastettavaa muuta vaaraa tai haittaa.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12 §:n 2 momentti edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisella voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus, ennen kuin valtaaja ryhtyy 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpien toimenpiteiden osalta. Tällä varmistetaan, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisella on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- ELY-keskuksen lausunnossa mainittuja pohjavesien suojelua, luonnontilaisia lähteitä ja arvokasta maisema-aluetta koskevia erillisiä lupamääräyksiä ei ole tarpeen antaa valtaajalle, kun otetaan huomioon hakemuksessa esitetyt tutkimustoimenpiteet, päätöksen kohta "Luonnonsuojelulain määräykset" sekä lupamääräyksen 4 viittaus valtaajan ilmoitusvelvollisuuteen maanomistajille ennen tutkimustöitä ja lupamääräyksen 12 viittaus muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuuteen;
- Haettu valtausalue ei sijaitse valtion maalla, joten valtausoikeuden perusteella tehtävän tutkimustyön ei voida katsoa vaikuttavan poronhoitolain 53 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti poronhoidon harjoittamiseen. Päätöksessä tarkoitetun tutkimustyön toteuttaminen ei vaikuta poronhoitolain 3 §:ssä tarkoitettuun poronhoidon harjoittamisoikeuteen. Tämän päätöksen määräys 5 velvoittaa valtaajan olemaan yhteydessä paliskuntaan ennen tutkimustöiden aloittamista, jolloin paliskunnan on mahdollista sopia valtaajan kanssa tutkimustöiden ajankohdasta ja mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki 17.9.1965/503
Kaivoslaki 10.6.2011/621
Kaivosasetus 17.12.1965/663
Luonnonsuojelulaki 20.12.1996/1096
Hallintolaki 6.6.2003/434

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määrään lukematta. Valitusaika päättyy **25.6.2012**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Oulun hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

telekopio: 029 56 42841

sähköposti: oulu.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

